

TAPINESTHIS INERMIS (SIMON, 1882) VOOR HET EERST IN ONS LAND GEVONDEN (ARANEAE, OONOPIDAE)**Peter van Helsdingen***European Invertebrate Survey – Nederland, Darwinweg 2, 2333 CR Leiden, Nederland (helsdingen@nmm.nl)***ABSTRACT**

Tapinesthis inermis has been found for the first time in the Netherlands. The distribution in Europe is summarized. Not much is known about the biology of this species.

Key words: distribution, Araneae, Netherlands, Oonopidae, *Tapinesthis inermis*

INLEIDING

Tapinesthis inermis (Simon, 1882) is zeker geen algemene soort te noemen. Tussen de oorspronkelijke beschrijving in 1882 en nu werd de soort maar heel weinig in de literatuur vermeld. In Zuid-Europa komt de soort in ieder geval in de vrije natuur voor, in Zwitserland blijkbaar ook, maar uit de overige landen zijn de dieren meestal in huizen gevonden. Het is waarschijnlijk een nachtdier, net als *Oonops* dat lijkt te zijn, maar omdat het aantal waarnemingen zo gering is, weten we dat eigenlijk ook niet zeker. Dergelijke kleine spinnen (2,5 mm) zullen buiten ook minder snel gevangen worden, omdat ze gemakkelijk over het hoofd worden gezien. Mogelijk leeft *Tapinesthis inermis* in vogelnesten onder de dakpannen of achter betimmering, waar ik *Oonops* ook van verdenk. Er zijn ruimtes genoeg in oude huizen.

NEDERLAND

Twee jaar geleden hing er weer eens een kleine *Oonops*, dacht ik, in huis, aan een bureaulamp. Toch even kijken of het, zoals gebruikelijk, *Oonops pulcher* Templeton, 1835 was. Hij had wat langere poten dan normaal, misschien was het een mannetje. Aangezien ik toch achter de microscoop aan het werk was werd de klus meteen geklaard. Het bleek geen *Oonops* te zijn maar een *Tapinesthis*. De twee geslachten zijn gemakkelijk te onderscheiden, omdat de tibiae en metatarsen van het eerste potenpaar bij *Tapinesthis* geen stekels dragen en bij *Oonops* wel. Het is een fraai gelig diertje, dat het rossige van *Oonops* mist. De ruglijn van het cephalothorax (prosoma) is net iets achter het midden het hoogst en loopt dan naar voren weer omlaag. Een uitgebreide beschrijving met goede afbeeldingen is te vinden in Kraus (1967).

VERSPREIDING

Tapinesthis inermis werd door Simon in 1882 uit Zuid-Frankrijk (Var) beschreven in het geslacht *Oonops*. De vindplaatsen die Simon in 1914 meldt liggen allemaal in de zuidelijke departementen van Frankrijk (Vaucluse, Var, Alpes-Maritimes), terwijl hij ook Monaco noemt (Simon, 1914). De soort staat ook op de soortenlijsten voor Spanje en Italië en dat sluit goed aan bij die zuidelijke verspreiding in Frankrijk. Kraus (1967) noemt de eerste vondst in Duitsland (Tübingen, in huis). Andere vondsten meer naar het noorden komen meestal uit huizen, Met een mogelijke uitzondering in Zwitserland (opmerking van De Lessert in Schenkel, 1936). Lazarov et al. melden een mannetje van *Tapinesthis inermis* uit de bergen (Sashtinska Sredna Gora Mountain, 560 m) in Bulgarije (Lazarov et al., 2001). Het is niet helemaal duidelijk of dit exemplaar buiten of in bebouwing werd gevangen, omdat er gesproken wordt van "rural site". Voor vermeldingen voor Oostenrijk, zie de website met de soortenlijsten van Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, België en Nederland (<http://AraGes.de/checkliste.html>). Uit andere landen heb ik geen meldingen gezien. Kaston (1948) noemt de soort voor de noordoostelijke Verenigde Staten en denkt dat de soort daar werd ingevoerd. Het exemplaar werd gevonden in een kelder in Boston, Massachusetts, U.S.A. Er zijn geen latere vermeldingen uit Noord-Amerika bekend.

MATERIAAL

1♀ - Zuid-Holland, Oegstgeest, in huis (AC 92 465), 21.ix.2001, P.J. van Helsdingen.

LITERATUUR

- Kaston, B. J., 1948. Spiders of Connecticut. – Bulletin of the Connecticut State Geological and Natural History Survey 70: 1-874.
- Kraus, O., 1967. Zur Spinnenfauna Deutschlands, I. *Tapinesthis inermis*, eine für Deutschland neue Oonopide (Arachnida: Araneae: Oonopidae). – Senckenbergiana Biologica 48: 381-385.
- Lazarov, S., C. Deltchev & G. Blagoev, 2001. The spiders (Araneae) of Sashtinska Sredna Gora Mountain (Bulgaria). Faunistic and zoogeographical analysis. - Acta zoologica bulgarica 53: 3-28.
- Schenkel, E., 1936. Kleine Beiträge zur Spinnenkunde. – Revue suisse de Zoologie 43: 307-333.
- Simon, E., 1882. Etudes Arachnologiques. 13e Mémoire. XX. Descriptions d'espèces et de genres nouveaux de la famille des Dysderidae. – Annales de la Société entomologique de France (6) 2: 201-240.
- Simon, E., 1914. Les Arachnides de France 6: 1-308. – Paris.